

Forlaget, skal jeg ikke nu videre dvæle derved, men holde mig til nogle af Endringsforslagene, til hvilke jeg ønsker at knytte et Par Bemærkninger.

Jeg skal først omtale Endringsforlaget under Nr. 4, som gaaer ud paa, at det sidste Punktum af § 2 skal udgaae, det Punktum nemlig, som omhandler Lærernes Deeltagelse i Examinationen. Hvad dette Spørgsmaal angaaer, kan jeg være enig med det ærede Mindretal i Udvalget, idet ogsaa jeg finder, at, naar den Tanke, hvorfra Lovforlaget gaaer ud, gennemføres, da maa det lede til, at Lærere og Forstandere ved Seminarierne udelukkes ibetmindste fra at være Examinatorer; mindre betænkeligt vilde jeg finde det, om de vare Censorer, men at de ere Examinatorer anseer jeg for at være imod den Tanke, hvorfra hele Lovforlaget er gaaet ud. Jeg kan derfor ikke stemme for Endringsforlaget under Nr. 4. — Endringsforlaget under Nr. 5 anseer jeg for at være en væsentlig Forbedring af Lovforlaget, thi det ærede Udvalg har ubetinget Ret i, at den hele Foranstaltning kommer til, for en væsentlig Deel, at afhænge af, hvilke Mænd der komme til at afholde Examen. Det maa, for at Examen kan have den Betydning, og navnlig den Tilbagevirkning paa Seminarierne, som den bør have, ubetinget være Mænd, til hvilke saavel Lærere som Disciple kunne see op med fuld Tillid og Høiagtelse. Dersom Examenscommissionen ikke kan blive sammensat paa en saadan Maade, maa man langt hellere blive staaende ved at lade Examen foregaae ved Seminarierne, hvor store Ulemper der end kunne være forbundne med, at en Lærer selv skal examinere sine Disciple ved den afgjørende Prøve. Jeg er altsaa aldeles enig med de ærede Medlemmer af Udvalget i, at det er rigtigt, ved dette Endringsforslag under Nr. 5 at betegne, af hvilken Bestaaenhed man tænker sig de Mænd, som skulle udgjøre Commissionen. Men det kan ikke undgaae Opmærksomheden, at det er et ikke ganske ringe Beløb, som her vil kræves. Jeg antager, at Udgifterne til Examens Afholdelse vilde beløbe sig til omtrent 5,000 Rd.; de vilde i alt Fald ikke være derunder, maaskee snarere derover, og det er vistnok et temmelig betydeligt Beløb.

Spørgsmaalet bliver da, om det ikke vilde være muligt at nedsette Udgifterne noget, og da maa Tanken efter mit Skjøn ledes hen paa, om man ikke kunde afholde Examen alene i Kjøbenhavn. Man har vistnok fordret Examen afholdt i Kjøbenhavn, Odense og Aarhus af Hensyn til Disciplene, maaskee ogsaa af Hensyn til ikke at drage Alt til Kjøbenhavn. Dette sidste Hensyn skal jeg imidlertid lade udenfor Betragtningen; men, hvad Disciplenes Tary angaaer, er det aabenbart, at det for deres Bedkommende jo ikke kommer an paa, hvor langt de have at reise, men derimod paa, hvilke Befordringsmidler der staae til deres Raadighed, og da vil det være i højeste Grad tvivlsomt, om man ikke for Størstedelen af Eleverne vil opnaae den billigste Reise ved at henlægge Examen til Kjøbenhavn fremfor at henlægge den til noget andet Sted i Danmark. Forbindelsen med Hovedstaden er nemlig i Reglen den letteste, og, hvad Opholdet under Examen angaaer, tror jeg ogsaa, man kan gjøre Regning paa, at Kjøbenhavn i den Henseende vil være billigere end noget andet Sted. Men medens det altsaa rimeligvis vil være en Sag af mindre Betydning for Examinanderne, om man afholder Examen i Kjøbenhavn eller i Provindserne, er det aabenbart, at, naar henføres til Commissionens Medlemmer, vil det være langt billigere at afholde Examen i Kjøbenhavn end noget andet Sted i Danmark, og der vil upaatvibelig ogsaa med langt større Lethed kunne erhverves de fornødne dygtige Kræfter til at afholde Examen, naar den afholdes i Kjøbenhavn, end naar Commissionens Medlemmer skulle drage omkring fra det ene Sted til det andet. Jeg vil bede det taget under Overveielse, om ikke saavel Examens som Finantsernes Tary kunde gjøre det tilraadeligt at holde Examen udelukkende i Kjøbenhavn. — De øvrige Endringsforslag finder jeg kun Lidet at erindre ved; jeg skal kun bemærke, at jeg tiltræder Endringsforlaget under Nr. 7, der efter mit Skjøn er hensigtsmæssigt. At indkalde Eleverne i Hold efter Bogstavsfølgen af deres Navne er i mine Dine en Sagen efter Righed, der ikke fortjener at paaagtes. Man vil, hvor meget man end tiltræder fuldkommen Righed, dog umuligt